

KOLPINGO KOLEGIJOS

filologijos krypties
anglų kalbos studijų programos
išorinio išsamiojo

VERTINIMO IŠVADOS

Kolping College

study field of philology
external assessment of
English language study programme

Final Report

Grupės vadovas: doc.dr. Grasilda Blažienė
Team leader:

Nariai: prof. habil. dr. Dalija Tekorienė
Team members: doc. dr. Laimutė Servaitė

Vilnius
2008

Studijų programos pavadinimas	<i>Anglų kalba</i>
Valstybinis kodas	65304H111
Studijų rūšis	NU
Studijų forma ir trukmė (metais)	D (3), V (3)
Programos apimtis kreditais	120
Suteikiamas laipsnis ir (ar) profesinė kvalifikacija	filologijos profesinis bakalauras, vertėjas referentas
Programos įregistravimo data ir įsakymo Nr.	2002 m. birželio 25 d. Nr. 1181

(D – dieninės, V- vakarinės studijos)

1. ĮŽANGA

Kolpingo kolegijos studijų programos *Anglų kalba* (valstybinis kodas – 65304H111) programos vertinimą atliko ekspertų grupė (prof. dr. Grasilda Blažienė, prof. habil. dr. Dalija Tekorienė, doc. dr. Laimutė Servaitė). Vertinimas vykdytas trimis etapais: pirmajame etape ekspertės išnagrino Kolpingo kolegijos Kalbų katedroje atliktą studijų programos *Anglų kalba* savianalizę (autoriai: Kalbų katedros vedėja Edita Stankevičienė, kolegijos direktorė Lina Kalibataitė, direktorės pavaduotoja Aušrinė Peleckienė, finansų skyriaus vedėja Ona-Danė Drungilienė, studijų skyriaus vedėja Aušra Mingailienė, projektų vystymo centro vedėja Jolita Surmaitė, viešųjų ryšių specialistė Rūta Kazlauskaitė, studentų atstovybės prezidentas Sergijus Niazian ir referentė kadru klausimais Renata Butkutė) ir pateikė Studijų kokybės vertinimo centrui pirmines analizės pastabas; antrajame etape ekspertės aplankė kolegiją ir susipažino su vertinamosios studijų programos parametrais; trečiajame parengė bendrąsias vertinimo išvadas ir pateikė jas Kolpingo kolegijos Kalbų katedrai.

Studijų programos vertinimas vyko 2008 m. kovo-balandžio mėnesiais. Programos vertinimą kiek komplikavo tai, kad 2007 m. liepos mėn. 70-čia procentų pasikeitė Kolpingo kolegijos administracijos ir pedagoginio personalo sąstatas. Todėl, pavyzdžiui, kai kurių dalykų modulius buvo rašę vieni pedagogai, o vizito metu tuos dalykus dėstė ir susitikimuose su ekspertais dalyvavo kiti. Tačiau susitikimų metu susidarė įspūdis, kad tiek atsinaujinusi administracija, tiek pedagogai yra kompetentingi, motyvuoti, puikiai suprantantys kolegijos ir akredituojamos studijų programos tikslus ir uždavinius, turintys aiškia ateities viziją ir nuosekliai ją įgyvendinantys.

2. STUDIJŲ PROGRAMOS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

Neuniversitetinės anglų kalbos studijos yra vienintelė Kolpingo kolegijos filologijos krypties patvirtinta studijų programa (greta nefilologinių vadybos, teisės, finansų ir socialinio darbo programų).

Atsižvelgiant į 2006 m. išorinio vertinimo grupės rekomendacijas, remiantis socialinių partnerių ir darbdavių apklausos rezultatais bei siekiant pagerinti studentų galimybes integruotis į darbo rinką ir konkuruoti joje, buvo atlikti pakeitimai: susiaurintas ir sukonkretintas studijų programos pavadinimas (keičiant **Anglų kalbos** studijų programos pavadinimą į **Verslo anglų kalbos** studijų programą); atitinkamai buvo modifikuoti programos tikslai, uždaviniai ir turinys; akcentuotos sąsajos su verslo pasauliu (2007-09-28 Kolegijos akademinės tarybos posėdžio protokolai Nr. 18, 2007-09-30 direktorės įsakymas Nr. 17). (Toliau programa vadinama *Verslo anglų kalbos* studijų programa).

Pagrindinis Verslo anglų kalbos studijų programos tikslas suformuluotas taip: “ugdyti kultūringą, plačios erudicijos bei aukštos kvalifikacijos verslo anglų kalbos vertėją, gebantį veiksmingai naudotis mokslo žiniomis ir informacinėmis technologijomis, suteikiančiomis galimybę konkuruoti šiuolaikinėje darbo rinkoje“ (p. 6). Kolegijos rengiami verslo anglų kalbos specialistai geba teikti vertimo paslaugas verslo, teisės, socialinės aplinkos, viešojo administravimo ir kitose srityse.

Verslo anglų kalbos studijų programos sandara ir turinys atitinka jai keliamus tikslus ir uždavinius. Po 2006 m. vertinimo pastabų programos turinys buvo koncentruotas į esminių vertėjui būtinų kompetencijų ir gebėjimų ugdymą; diferencijuotas vertimo raštu ir žodžiu mokymas, studentai išsamiau supažindinami su šioms veikloms reikalingais įgūdžiais (tik pageidautina, kad ši diferenciacija aiškiau atsispindėtų tvarkaraštyje).

Kolegijos atlikta socialinių partnerių ir darbdavių apklausa 2007m. rugsėjo-spalio mėn. parodė, jog šiuos tenkina Kolegijos absolventų – verslo anglų kalbos vertėjų, turinčių aukštąjį neuniversitetinį išsilavinimą, parengimo kokybę; susitikimuose dalyvavę darbdaviai ir socialiniai partneriai dar kartą tai patvirtino. Darbdaviams itin patraukli Kolegijos veikla, pagrįsta krikščioniškąja filosofija ir socialine etika, akcentuojanti profesinę etiką, moralaus verslo ir vertybių nuostatas, formuojanti dorą požiūrį į darbo veiklą.

3. PROGRAMOS ANALIZĖ

3.1. Programos sandara, turinys ir studijų metodai

Verslo anglų kalbos studijų programa šiuo metu Kolegijoje realizuojama tik dienine studijų forma. Studijų programos apimtis - 120 kreditų (vienerių metų dieninių studijų apimtis – 40 kreditų). Pagal nuosekliųjų studijų programų nuostatus per semestrą studijuojami 5-7 dalykai. Verslo anglų kalbos programos struktūra atitinka Nuosekliųjų studijų programų nuostatuose nurodytus pagrindinius kriterijus:

1. Bendrojo aukštojo lavinimo dalykų apimtis: 30 kreditų.
2. Dalykų verslo anglų kalbos vertėjo kvalifikacijai įgyti apimtis: 55 kreditai.
3. Specializacijos dalykų apimtis: 10 kreditų.
4. Praktikų apimtis: 20 kreditų.
5. Baigiamojo egzamino apimtis: 5 kreditai.

Verslo anglų kalbos programoje pateikiami privalomieji ir pasirenkamieji dalykai. Studijų metu studentai išklauso visus privalomuosius dalykus, vieną pasirenkamąjį dalyką (2 kr.) iš bendrųjų aukštojo lavinimo dalykų sąrašo bei vieną pasirenkamąjį dalyką (2 kr.) iš dalykų verslo anglų kalbos vertėjo kvalifikacijos įgijimui sąrašą

Bendrojo aukštojo mokslo lavinimo dalykai suteikia bendrųjų žinių bei profesinių studijų teorinius pagrindus. Verslo anglų kalbos vertėjo kvalifikacijos įgijimui būtini dalykai užtikrina verslo anglų kalbos programoje numatytą vertėjo profesinių kompetencijų pasiekimą. Specializacijos mokomieji dalykai leidžia studentams gilinti anglų kalbos ir vertimo žinias atskirose vertimo srityse. Studijų plane mokomieji dalykai išdėstyti nuoseklia tvarka.

Verslo anglų kalbos studijų programoje auditoriniam darbui skiriama 47,2 proc. viso laiko (16,1 proc. teorinėms paskaitoms, 31,1 proc. pratyboms), neįskaitant praktikų įmonėse ir organizacijose. Daugiau kaip trečdalis neuniversitetinių studijų programos apimties (46,1 proc.) tenka praktiniam mokymui. Studentų savarankiškam darbui, įskaitant rengimąsi baigiamajam egzaminui, lieka 37,83 proc. laiko. Savarankiško darbo metu studentai atlieka įvairių dalykų dėstytojų paruoštas užduotis, rengiasi paskaitoms, praktiniams darbams ir seminarams, rašo referatus, rengia kursinius darbus ir projektus, rengiasi tarpiniams atsiskaitymams, įskaitoms ir egzaminams.

Kolegijos dėstytojai dirba su studentais individualiai: konsultuoja ir vadovauja rašant referatus, kursinius ir baigiamuosius darbus, vadovauja praktikoms, taikomiesiems tyrimams, padeda pasirengti studentų mokslinėms praktinėms konferencijoms, įvairiems konkursams.

Nuosekliųjų dieninių studijų mokslo metai trunka 2 semestrus, 40 savaitių. Kiekvienas semestras baigiamas 2 savaitių egzaminų ir įskaitų sesija bei mokomąja arba baigiamąja praktika. Mokslo metų studijų kalendorinis grafikas, tvarkaraščiai ir mokomųjų dalykų sąrašai (rengia studijų skyriaus vedėja, tvirtina direktorė) parengiami iki mokslo metų pradžios. Studijų kalendoriniame grafike nurodoma semestro trukmė, egzaminų ir įskaitų laikymo datos, praktikų laikotarpiai, baigiamojo egzamino laikymo laikas. Jis viešinamas skelbimų lentoje, tad studentai gali iš anksto planuoti savo studijų veiklą bei atostogas. Egzaminų ir įskaitų sesijai skiriamos 2 savaitės.

Verslo anglų kalbos studijos organizuojamos pagal studijų skyriaus sudarytus rudens ir pavasario semestrų paskaitų tvarkaraščius. Tvarkaraštis sudaromas lanksčiai ir racionaliai, neviršijant 9 akademinį valandų per dieną; studentams pageidaujant, pirmąją semestro savaitę jis koreguojamas. Siekiant užtikrinti studijų kokybę ir efektyvesnę studentų savarankišką darbą, viena diena per savaitę skiriama savarankiškam darbui. Informacija skelbiama Kolegijos skelbimų lentoje ir interneto puslapyje. Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005-06-07 įsakyme Nr. 1039 rekomenduojamas auditorinio darbo normas, Kolegijos planuojamas per savaitę auditorinio darbo krūvis anglų kalbos programoje yra nuo 19,5 iki 29 akademinį valandų.

Programos struktūra, sandara ir studijų metodai atitinka formaliuosius neuniversitetinėms studijų programoms keliamus reikalavimus.

3.2. Studijų realizavimas – mokymas, mokymasis ir vertinimas

Kolegijoje diegiama visuminio mokymo ir mokymosi sistema. Kad pirmakursiai sparčiau integruotųsi į akademinį kontekstą, jiems rengiamos įvadinės mokymosi pagrindų paskaitos. Jos supažindina su šiuolaikinėmis mokymosi proceso optimizavimo, reguliavimo ir mokymosi gebėjimų ugdymo teorijomis; be to, testais nustatomas studentų mokymosi stilius, ir pedagogai skatinami atsižvelgti į konkrečios grupės studentų mokymosi stilių įvairovę bei dominuojantį stilių..

Paskaitų laikas (pradžią ir pabaigą) derinamas prie individualios grupės galimybių. Kolegijoje nėra bendro fiksuoto paskaitų laiko: taip studentai ir pedagogai lanksčiau sprendžia laiko organizavimo ir optimalaus auditorijų naudojimo klausimus.

Studentų nuoseklų darbą viso semestro metu skatina tarpinių atsiskaitymų ir kaupiamojo balo vertinimo sistema. Per mokslo metus iš visų dalykų rengiami mažesnės apimties savarankiški darbai (referatai, projektiniai darbai, situacijų analizė ir kt.) ir platesnės apimties 2 kursiniai darbai. Savarankiško darbo užduotys studentams pateikiamos semestro pradžioje: apibrėžiami užduoties tikslai, turinys, apimtis, darbo parengimo trukmė, vertinimo kriterijai. Savarankiško darbai įforminami pagal kolegijos *Studijų rašto darbų metodiniais nurodymus*.

Profesinės veiklos (vertimo) mokomosios praktikos pirmajame ir antrajame kurse atliekamos po kiekvieno semestro. Jų metu studentai įtvirtina gautas teorijos žinias praktiškai, atlikdami vertimo raštu ir žodžiu užduotis pirmiausia auditorijose, o po paskutiniojo studijų semestro atlikdami baigiamąją praktiką pasirinktoje verslo įmonėje. Prie sklandaus praktikų organizavimo prisideda puikūs kolegijos santykiai su darbdavių organizacijomis ir socialiniais partneriais: yra sudarytos bendradarbiavimo sutartys su įmonėmis ir organizacijomis.

Pagal Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2003-11-12 įsakymą Nr. ISAK-1603, Kolegijoje parengta lanksti *Dalykų įskaitymo tvarka asmenims, studijavusiems pagal aukštesniųjų ir aukštųjų studijų programas*. Norintiesiems tęsti studijas ar keisti turimą profesiją suteikta galimybė įskaityti anksčiau išklaustytus ir įvertintus mokomuosius dalykus kitoje aukštojoje mokykloje, jei jie turiniu ir apimtimi atitinka verslo anglų kalbos studijų programos dalykus.

Kolegijoje naudojama kaupiamojo balo vertinimo sistema - dėstytojo nustatyta studijuojamo dalyko žinių vertinimo balais kaupimo tvarka. Galutinis balas susideda iš praktinių darbų, seminarų, laboratorinių ir kontrolinių darbų, įskaitos, egzamino, lankomumo ir kt. vertinimų sumos. Rekomenduojama kaupiamojo balo procentinė išraiška: lankomumas – 5 proc.; aktyvumas – 5 proc.; praktiniai darbai, seminarai – 5 proc.; savarankiškas darbas – 10 proc.; tarpiniai atsiskaitymai – 10 proc.; dėstytojo nuožiūra kiti vertinimo kriterijai – 5 proc.; egzaminas/diferencijuota įskaita - 60 proc. Ši sistema taikoma gana lanksčiai, atsižvelgiant į konkretaus dalyko specifiką, ir užtikrina nuoseklų studentų darbą viso semestro metu.

Semestro pradžioje studentai supažindinami su mokomųjų dalykų paketais: dalyko turiniu ir tikslais, tarpinių atsiskaitymų turiniu ir grafiku, vertinimo sistema ir procentine balo sandara, taip pat su egzaminų užduočių pavyzdžiais ir jo organizavimo tvarka. Savarankiško darbo ir egzaminų užduotys rengiamos vadovaujantis Kolpingo kolegijos *Savarankiško darbo organizavimo nuostatais* bei *Egzamino užduočių rengimo nuostatais*. Kaip teigia savianalizės dokumentas, siekiama, kad užduotys būtų susijusios su realiu veiklos pasauliu, aktualios, ugdančios kritinį ir kūrybinį mąstymą, skatinančios įvairių įgytų kompetencijų ir gebėjimų panaudojimą. Ekspertų nuomone, tiek tarpinių, tiek baigiamųjų egzaminų užduotys parengtos kompetentingai, kruopščiai, yra pakankamai sudėtingos; darbų vertinimai objektyvūs ir pagrįsti.

Baigiamojo egzamino užduotys yra kompleksinės (teorijos klausimai bei praktinės užduotys), tikrinančios visų profesinės veiklos sričių kompetencijas ir gebėjimus. Egzaminas laikomas dviem etapais: pirmajame rašomas testas (40 proc. egzamino laiko, 3 akad. valandos), antrajame atliekamos praktinės užduotys/situacijos (60 proc. egzamino laiko, 5 akad. valandos). Baigiamojo egzamino rezultatus vertina kvalifikacijos komisija, kurią sudaro trys darbdavių atstovai, vienas mokslininkas bei vienas Kolegijos atstovas. Kiekvienas egzaminų komisijos narys vertina atsakymus atskirai, o galutinis vertinimas nustatomas komisijos posėdyje jos narių bendru susitarimu. Egzaminų komisijos pirmininkas ataskaitoje teikia baigiamųjų egzaminų užduočių kokybės analizę, pastabas apie organizavimą bei pasiūlymus baigiamųjų egzaminų kokybei gerinti.

Įdomu tai, kad tobulindama baigiamojo egzamino organizavimą ir vertinimą, Kolegija stengiasi užtikrinti nuolatinę kvalifikacijos komisijos sudėtį. Nuo aukštųjų neuniversitetinių studijų realizavimo pradžios anglų kalbos specialybės kvalifikavimo komisijos sudėtis bei komisijų pirmininkas nekito; kolegijos manymu, taip paprasčiau stebėti diplomantų profesinių kompetencijų ir gebėjimų, demonstruojamų baigiamojo egzamino metu, lygį bei atlikti adekvatų ne tik absolventų žinių, bet ir pažangos vertinimą. Atsižvelgiant į kvalifikavimo komisijos pastabas, baigiamojo egzamino užduotys tobulinamos.

Siekiant vertinimo objektyvumo, visi tarpiniai ir baigiamieji atsiskaitymai yra rengiami raštu; kursiniai darbai bei baigiamieji atsiskaitymai yra saugomi iki tol, kol studentai baigs studijas.

2005-2007 m. anglų kalbos specialybę baigė ir vertėjo kvalifikaciją įgijo 23 studentai. mos - 20 diplomantų žinios buvo įvertintos labai gerais ir gerais, ir ik trijų -minimaliais balais.

Kasmet vis daugiau studentų dalyvauja mokslo taikomojoje veikloje. 2005-2007 m. Kolpingo kolegijoje vyko dvi tęstinės respublikinės mokslinės – praktinės studentų konferencijos *Akademinio jaunimo teorinių žinių ir praktinių gebėjimų plėtra šiuolaikinėje visuomenėje*. Iš 42 konferencijose skaitytų pranešimų 28 pranešimus skaitė kolegijos studentai, 9 iš verslo anglų kalbos studijų programos.

3.3. Studentų skaičiaus kaita

Anglų kalbos studijų programa pradėta vykdyti 2002 metais. Priėmimas nedidelis (14 studentų įstojo 2003 m., 17 - 2004 m., 16- 2005 m., 14-2006 m., o 2007 m. grupė nesusidarė (tam galėjo turėti įtakos ir pokyčiai, vykę kolegijoje liepos mėnesį). Tarp stojančiųjų gana daug vyrų (25-50%). Norėdama išsaugoti kamerinį charakterį, kolegija ir ateityje neplanuoja priimti daugiau negu dviejų grupių. **Nubyrėjimas** per pastaruosius penkerius metus buvo apie **20 procentų**; pagrindinės priežastys – finansiniai sunkumai, nepažangumas ir asmeninės priežastys. Norėdama mažinti nubyrančiųjų skaičių, kolegija griežtina reikalavimus lankomumui, pedagogai konsultuoja studentus ne tik kolegijoje, bet ir elektroniniu paštu ir telefonu. Kaupiamojo vertinimo sistema taip pat prisideda prie nuoseklaus darbo skatinimo ir pažangumo augimo.

Išsiskyrus 2007 m. priėmimą, programa surinkdavo grupes sėkmingai. Tam, matyt, turi įtakos paklausa vertėjams (programos absolventai teigė nesunkiai randą darbą), o taip pat kolegijos teikiamų paslaugų kokybė: šilta šeimyniška aplinka, nedidelės grupės, gera materialinė bazė, reguliarūs ir besiplečiantys tarptautiniai studijų mainai, galimybė per metus įgyti bakalauro laipsnį Didžiosios Britanijos universitetuose (iš kiekvienos laidos dalis absolventų pasinaudoja šia galimybe).

3.4. Parama studentams

Prie kokybiško verslo anglų kalbos programos studijų tikslų įgyvendinimo prisideda ir nuolatinė bei nuosekli visokeriopa, pirmiausia akademinė, parama studentams. Siekiant išsiaiškinti, kaip studentai suvokia programų tikslus ir uždavinius, kiekvienais metais kolegijoje vykdomas tyrimas *Studentų poreikiai ir motyvacija*. 2005/2006 m.m. atlikto tyrimo rezultatai parodė, kad rinkdamiesi Kolpingo kolegijoje studijuojamą specialybę, net 90% studentų domėjosi studijų programa ir ją rinkosi sąmoningai.

Susitikimas su studentais parodė, kad jie patenkinti studijų organizavimu ir gaunama parama. Su verslo anglų kalbos programos tikslais ir uždaviniais studentai supažindinami jau stojimo į Kolegiją metu: jiems suteikiama informacija apie programos paskirtį, tikslus, studijų turinį ir perspektyvas. Akademinė parama studentams, susijusi su jų **bendrujų ir dalykinių gebėjimų ugdymu**, realizuojama per individualias ir grupines dalykines konsultacijas, konsultacijas diplomantams, besiruošiantiems baigiamiesiems egzaminams; per seminarus ir diskusijas studentams aktualiomis temomis, be to, skatinant studentų atstovybės veiklą ir studentų dalyvavimą joje. Parama, susijusi su **studentams palankios mokymosi aplinkos sudarymu, atsižvelgiant į studentų poreikius**, teikiama organizuojant ir vykdant įvairines paskaitas, skirtas supažindinti studentus su Kolegijos administracija ir jos funkcijomis, studijų tvarka, studentų etikos kodeksu. Adaptuotis Kolegijoje padeda studentų patarėja ir grupių kuratoriai, kurie palaiko glaudžius ryšius

su studentais ir padeda operatyviai spręsti iškilusias problemas. Dirbantiems ir neturintiems akademinį išiskolinimą studentams suteikiama galimybė studijuoti laisvu grafiku. Be to, studentai gali kiekvieną darbo dieną nuo 8.00 iki 20.00 val. naudotis biblioteka, kompiuterizuota skaitykla ir kompiuterių kabinetais, turinčiais interneto ryšį. *Studentai motyvuojami studijoms* įvairiomis skatinimo priemonėmis (gerai besimokantiems studentams kolegijos direktorės įsakymu reiškiant padėką ir teikiant padėkos raštus, kasmet renkant ir apdovanojant pažangiausią studentų grupę, kasmet apdovanojant aktyviausiai mokslo taikomojoje veikloje dalyvaujančius studentus).

3.5. Dėstytojai

Verslo anglų kalbos programoje dirba 21 kvalifikuotas dėstytojas su ne mažesniu nei 3 metų praktiniu stažu (1 profesorius, 6 docentai, likusieji - lektoriai). Pagrindinėse pareigose dirba tik 4 dėstytojai; dėl mažo programoje studijuojančiųjų skaičiaus nėra galimybės pilnai sukomplektuoti etatinio programai reikalingo pedagoginio personalo. Tačiau kadangi Kaune nemaža universitetų, nesudėtinga pasikviesti kvalifikuotų pedagogų; tuo pačiu užtikrinami tarpinstituciniai ryšiai mokslo tyrimo ir taikomojoje veikloje, kvalifikacijos kėlimo organizavime. Dauguma neetatinių verslo anglų kalbos studijų programos dėstytojų kolegijoje dirba ne vienerius metus

Kolegija skatina dėstytojus nuolat kelti kvalifikaciją, aktyviai dalyvauti nacionaliniuose ir tarptautiniuose aukštųjų mokyklų organizuojamuose seminaruose, konferencijose, kursuose, stažuotėse. Dalykinę kvalifikaciją 2005/2007 m.m. kėlė 77,3 % dėstytojų, o pedagoginę/metodinę – 59,1 % dėstytojų.

3.6. Programos pranašumai ir trūkumai

Tarp Kolpingo kolegijos Verslo anglų kalbos studijų programos **privalumų** paminėtini šie:

- verslo anglų kalbos studijų programa atitinka darbo rinkos poreikius; tai patvirtino susitikimuose su ekspertais dalyvavę darbdaviai ir absolventai;
- teorinis mokymas studijų programoje sėkmingai integruojamas su praktiniu mokymu. Stengiamasi naudoti naujausias metodikas, informacines technologijas;
- studijų programą vykdo profesionalai - universitetų dėstytojai ir darbo patirtį turintys aukštos kvalifikacijos specialistai. Taip stiprinami ryšiai su universitetais ir verslo organizacijomis;
- baigiamųjų egzaminų metu studentų demonstruojamos profesinės kompetencijos ir gauti įvertinimai rodo gerą specialistų parengimo lygį;
- ilgalaikiai stiprūs abipusiai ryšiai sieja Kolegiją su nacionaliniais ir užsienio partneriais;
- nuolat ir nuosekliai plečiama ir stiprinama mokymo bazė.

Tarp Programos **trūkumų** paminėtini šie:

- per mažas verslo anglų kalbos studijų programoje pasirenkamųjų dalykų skaičius; .
- mažokas mokslo taikomųjų tyrimų ir projektinės veiklos aktyvumas;
- 2007 m. nesudarytas pirmas kursas.

Siekdama taisyti programos trūkumus, Kolegija numato: užtikrinti, kad studijų procese būtų teikiama naujausia informacija, atspindinti rinkos ir verslo poreikius; tobulinti dėstytojų atrankos kriterijus ir mokėjimo už darbą sistemą; plėtoti ryšius su universitetais taikomųjų tyrimų srityje; užtikrinti teorinio ir praktinio mokymo vientisumą.

4. MATERIALIOSIOS SĄLYGOS

Kolpingo kolegijos Verslo anglų kalbos studijų programos materialinis aprūpinimas yra patenkinamas. 2005/7 m.m. programai skirta 49 000 Lt, iš jų spaudiniams - 12 000 Lt, ilgalaikiam materialiam turtui įsigyti - 37 000 Lt; remontui – 800 000 tūkst. Lt. Remontas pradėtas 2007 m. liepos mėn., įsisavinta 400 000 Lt. , t. y. 50 proc..

Materialiuosius išteklius studijų programoms įgyvendinti sudaro informacinių technologijų įranga, programinė įranga ir taikomosios programos ir biblioteka.

Informacinių technologijų įranga: ji reguliariai atnaujinama; per 2005/2006 m. m. prie jau turimų 20 kompiuterių prisidėjo dar 16, iš jų 1 skirtas bibliotekai. **Programinė įranga:** kompiuterizuotose auditorijose įdiegtos Windows 98 ir XP, MS Office 2000 XP Profesional Win 32, Page Marer 7.0 WIN IE, Photoshop 6.0 WIN IE, CorelDraw, WinLed 3.3 (lietuvių- anglų – lietuvių kalbų žodynai, WinZip, Norton AntiVirus 2002 programa apskaitai Ver. 2.5, Mocosoft Office Profesional 2000, **mokomosios apskaitos programos:** Stekas, Hansa, Konto, ABB mokesčių žinynas, ABBYIllustratorALL MIP Maini, Litlex, **duomenų glaudinimo programos** 7-zip, PDF skaitymo programa: Adobe Reader 7.0, **alternatyvūs raštinės paketai:** Open Office, Abavitus mokesčių žinynas, **grafinių vaizdų peržiūros programos** : Irfan View, **Linux operacinės sistemos,** Slackware Linux 10.2, **pašto serveriai:** Postfix + TLS, **Web servisai:** Apache1x, **ETP servisai:** Proftpd, Failų ir spausdinimo serveriai: Samba 3x FineReader.

Kolpingo kolegijos biblioteka ir kompiuterizuota, prie interneto prijungta skaitykla skirtos savarankiškomis studijoms. Studentai aprūpinti pagrindiniais vadovėliais ir žodynais; bibliotekos fondų papildymui kasmet skiriamos lėšos. Tačiau skirtų spaudiniams 12 000 tūkst. Lt 2005/2006 m.m. įsisavinta 5 655 Lt, 2006/2007 m.m. iš skirtų 12000 Lt įsisavinta 5 527 Lt. Tokia padėtis susidarė dėl patalpų stokos: kurį laiką biblioteka glaudėsi mažame kambarėlyje. Prieš ekspertų vizitą baigtas Kolegijos pastato trečiojo aukšto remontas, biblioteka perkelta į didesnes patalpas ir planuoja artimiausiu metu įsigyti daugiau programai būtinų specializuotų žodynų, enciklopedijų ir prenumeruoti periodinių leidinių (*The Economist* ir pan.)

Užsakydama literatūrą, biblioteka derina užsakymus su katedromis. Katedros gauna leidyklų katalogus ir kitą informaciją apie naujausią literatūrą, kad specialybių dėstytojai galėtų atrinkti darbui reikiamus spaudinius. Informacija apie naujus leidinius skelbiama Kolpingo kolegijos skelbimų lentoje.

5. IŠORINIAI SANTYKIAI

Kolpingo kolegijos tarptautinio bendradarbiavimo tinklas yra formuojamas ir plėtojamas kryptingai ir tikslingai. Kolegijos tarptautinių ryšių politikos tikslas - siekti vykdomų studijų tarptautinio pripažinimo bei suteikti išsilavinimą, paremtą studijų ir darbo užsienyje patirtimi, kad absolventai galėtų laisvai konkuruoti Europos darbo rinkoje.

Nuo 2002 m. Kolpingo kolegija, kaip aukštojo neuniversitetinio mokslo institucija, pradėjo dalyvauti Erasmus dėstytojų ir studentų mobilumo programoje. Suformuota atvykstančių užsienio studentų ir dėstytojų kuravimo sistema, rengiami ECTS paketai, kasmet į mainų programą įtraukiami joje dar nedalyvavę programos dėstytojai.

.....Kolpingo kolegijos Verslo anglų kalbos pedagogai ir studentai nuo 2003 m. bendradarbiauja su Škotijos Abertay Dundee universitetu, Anglijos Lutono bei Koventri universitetais, Danijos Tietgen verslo kolegija (Odense, Danija), ir Aarhus (Aarhus, Danija), verslo mokykla. Pagal sutartis su šiomis aukštosiomis mokyklomis, Kolpingo kolegijos verslo anglų kalbos specialybės studentams sudaroma galimybė tęsti jose studijas ir įgyti bakalauro laipsnį. 2005-2007 m. šia galimybe pasinaudojo 5 Kolpingo kolegijos verslo anglų kalbos specialybės studentai. Verslo anglų kalbos studijų programos dėstytojai dalyvauja tarptautinėje Socrates/Erasmus akademinėse mainų programose su Škotijos ir Danijos aukštojo mokslo institucijomis, studentai atlieka stažuotes pagal Leonardo da Vinči programą. Kolegijos studentai ir dėstytojai kelia savo kvalifikaciją, įgydami užsienio kalbos, tarpkultūrinio bendravimo, modernių mokymosi ar dėstytojų įgūdžių ir daug praktinės patirties.

Kolpingo kolegijos aktyvus bendradarbiavimas su darbdaviais atstovaujančiomis ir kitomis organizacijomis siejamas su strateginiais Kolpingo kolegijos plėtros tikslais: užtikrinti kolegijos veiklos kokybę ir rengti kompetentingus specialistus, galinčius konkuruoti šiuolaikinėje darbo rinkoje. Bendradarbiaudama su darbdaviais atstovaujančiomis ir kitomis organizacijomis, kolegija organizuoja paskaitas, konferencijas, seminarus, konsultacijas ir tokiu būdu keičiasi aktualia informacija; gerina studijų kokybę, sukurdamą sąlygas studentų profesinės veiklos praktikoms atlikti, tobulindama studijų programų turinį, aiškindamasi naujų studijų programų poreikį, sudarydama sąlygas mokslo taikomiesiems tyrimams, vertindama absolventų kompetencijas; be to,

kartu kuriami bendri projektai. Ryšiai su darbdaviams atstovaujančiomis įmonėmis padeda išsiaiškinti darbdavių poreikius, nustatyti specialistų paklausą darbo rinkoje bei reikalavimus kolegijoje rengiamiems specialistams. Kolpingo kolegija bendradarbiauja su įvairiomis šalies įmonėmis ir organizacijomis bei Lietuvos švietimo įstaigomis .

Kolpingo kolegijos partnerystė su šalies ir užsienio socialiniais partneriais plėtojama bendros veiklos pagrindu. Pagrindiniai bendradarbiavimo motyvai: *studijų programų rengimas, realizavimas ir tobulinimas* (pvz., rengiant ir realizuojant verslo anglų kalbos studijų programą, bendradarbiauta su Vilniaus universiteto Kauno humanitariniu fakultetu, Kauno technologijos universiteto Užsienio kalbų centru, turizmo agentūra *West Express*); *testinių studijų Kolegijos absolventams galimybių paieška* (verslo anglų specialybės studentams sudaryta galimybė tęsti studijas Jungtinės Karalystės universitetuose ir įgyti šių universitetų aukštojo mokslo bakalauro diplomus; *naudojimasis materialine baze* (Kolpingo kolegijoje du kartus per metus organizuojamas Diskusijų klubas aktualiomis temomis ne tik Kolegijos akademinėi bendruomenei, bet ir kitų aukštųjų ir bendrojo lavinimo mokyklų bei miesto bendruomenei, rengiamos atviros miesto visuomenei parodos).

Kolpingo kolegijos verslo anglų kalbos programa yra artimiausia kitų kolegijų, rengiančių vertėjus, anglų kalbos programoms bei Kauno technologijos universiteto technikos kalbos vertimo ir redagavimo bakalauro studijų programai: ta pati struktūra ir trukmė, programos tikslai, įgyjamos panašios profesinės kompetencijos. Tarp Lietuvos kolegijų studentų migracija yra galima, kiek sudėtingiau studentams pereiti iš kolegijų į universitetus.

6. GRĮŽTAMASIS RYŠYS

Siekdama nuolat tobulinti verslo anglų kalbos studijų organizavimą, užtikrinti studijų programos realizavimo kokybę ir tenkinti nuolat kintančios darbo rinkos poreikius, Kolpingo kolegija: 1) sistemingai palaiko ryšius su darbdavių organizacijomis ir profesinėmis asociacijomis, kurių atstovai dalyvauja rengiant, tobulinant ir tvirtinant studijų programas, vykdant baigiamuosius egzaminus; ir 2) vykdo taikomuosius tyrimus. Bendradarbiavimo ir taikomųjų tyrimų dėka nuolat peržiūrima ir atnaujinama verslo anglų kalbos studijų programa, įtraukiant naujus mokomuosius dalykus, koreguojant atskirų dalykų turinius, organizuojant mokomąsias ir baigiamąsias praktikas bei baigiamąjį studijų vertinimą.

Studentų nuomonė apie verslo anglų kalbos programą ir atskirus mokomuosius dalykus bei dėstymo kokybę sužinoma per kasmet atliekamus tyrimus *Studijų organizavimo vertinimas* bei *Dėstytojų ir studentų bendradarbiavimas*. Kaip rodo 2007 m. tyrimo duomenys, dauguma studentų puikiai ir gerai vertina tiek studijų administravimą, tiek bendradarbiavimą su dėstytojais: 90% studentų patenkinti Kolegijos darbo aplinka (auditorijomis, įranga ir kt.) ir studijų skyriaus darbu; 79% buhalterijos ir kompiuterių auditorijos darbu, ir 76% bibliotekos darbu. Ekspertų susitikimai su studentais patvirtino šiuos duomenis.

7. VIDINIS STUDIJŲ KOKYBĖS UŽTIKRINIMAS

Kolegijos pagrindinis tikslas – sudaryti sąlygas studentams įsigyti aukštąjį išsilavinimą ir profesinę kvalifikaciją, užtikrinant kokybišką studijų programų realizavimą. Vidinis studijų kokybės užtikrinimas grindžiamas dokumentais, reglamentuojančiais aukštųjų mokyklų veiklą, kolegijos poreikiais, darbdavių ir studentų pageidavimais ir rekomendacijomis.

Kolpingo kolegijoje įdiegta ir nuolat tobulinama kokybės užtikrinimo sistema. Parengtas *Kokybės vadovas*. Diegiama visuminio mokymo ir mokymosi sistema, kurios tikslas - gerinti dėstymo kokybę, sudaryti palankias sąlygas dėstytojams kelti kvalifikaciją, dalyvauti seminaruose, konferencijose, stažuotėse; studentams yra vedamos įvadinės paskaitos, teikiamos studentų patarėjos konsultacijos.

Kolegijoje vidinė kokybės užtikrinimo sistema įgyvendinama atliekant savianalizę. Katedros posėdžiuose svarstomi vidinės kokybės klausimai: studijų organizavimas, pasiekimai ir problemos, savarankiško darbo gerinimo būdai, pasirengimo baigiamajam egzaminui problemos, metodinės medžiagos įrašymas į virtualią aplinką bei mokomųjų praktikų efektyvumo klausimai. Prieš Studijų kokybės vertinimo centras

kasmetinės savianalizės atlikimą planuojamas savivertinimo procesas, renkami ir sisteminami duomenys. Savivertinimas Kolegijoje vyksta sistemingai: dėstytojai vertina savo ankstesniųjų metų veiklą pagal Kolpingo kolegijos *Kokybės vadovo* savianalizės formą. Gauti duomenys aptariami visuose lygmenyse: dėstytojų, katedros, kolegijos.

Svarbiausia ir plačiausiai analizuojama veiklos sritis kolegijoje yra studijų programos. Ypač daug dėmesio buvo skirta anglų kalbos studijų programai, atsižvelgiant į išorinio išsamiojo vertinimo išvadą (2006-07-01). Atlikta komisijos pateiktą rekomendacijų analizę.

Už verslo anglų kalbos studijų programos atnaujinimą ir tobulinimą atsakinga Kalbų katedros vedėja, kuri bendradarbiauja ir konsultuojasi su dėstytojais praktikais, darbdaviais ir socialiniais partneriais. Labai svarbus vaidmuo vidinėje kokybės užtikrinimo sistemoje tenka studentams: kasmet vyksta jų apklausa, su jais bendraujama individualiai. Palaikomi glaudūs ryšiai su studentų tėvais, supažindinant su vaikų pasiekimais moksle, nurodant susidariusias problemas. Išanalizavus ir apibendrinus turimus duomenis, sudaromas veiksmų planas trūkumams pašalinti bei studijų kokybei gerinti.

8. APIBENDRINAMASIS VERSLO ANGLŲ KALBOS STUDIJŲ PROGRAMOS ĮVERTINIMAS

8.1. Rekomendacijos

Kolpingo kolegijos Verslo anglų kalbos studijų programa yra šiuolaikiška ir paklausi: ji siejasi su valstybės ir regiono plėtros perspektyvomis, turi paklausą darbo rinkoje, atitinka darbdavių interesus ir studentų poreikius. Programa buvo parengta ir nuolat tobulinama glaudžiai bendradarbiaujant su darbdavių organizacijomis, profesinėmis asociacijomis ir socialiniais partneriais. Ji atitinka Nuosekliųjų studijų programų nuostatų reikalavimus; programos sandara ir turinys atitinka jos tikslus. Studentų rašto darbų ir baigiamųjų egzaminų medžiagos analizė parodė, kad kolegijos absolventai studijų metu įgyja profesinei karjerai ar tolesnėms studijoms būtinų dalykinių žinių, praktinių ir perkeliamųjų mokėjimų ir įgūdžių. Platus ir besiplečiantis Kolegijos socialinių partnerių ratas, glaudus bendradarbiavimas su darbdavių organizacijomis ir profesinėmis asociacijomis padeda sklandžiai organizuoti praktikas, sekti pokyčius darbo rinkoje ir reaguoti į juos, tobulinti studijų ir mokslinių taikomųjų tyrimų procesus. Maloniai nuteikia pati jaunos ir dinamiškos Kolegijos aplinka, šilti ir dalykiški studentų ir pedagogų, Kolegijos darbuotojų ir darbdavių bei socialinių partnerių santykiai.

Rekomenduotume:

1. Rengiant savianalizės dokumentus, prie dalykų modulių aprašų pridėti daugiau informacijos (privalomas/pasirenkamas dalykas, apimtis kreditais, kuriame semestre dėstomas). Prie kai kurių modulių pridedami per ilgi (todėl kartais ir senstelėję) literatūros sąrašai (iki 40 pozicijų). Siūlytume rekomenduojamas literatūros sąrašus trumpinti ir nurodyti, kurie kūriniai (ar jų skyriai) privalomi, o kurie tik papildomai rekomenduojami.

2. Programos aprūpinimas informacinių technologijų ir programine įranga pakankamas; tačiau dabar, kai Kolegijos biblioteka persikėlė į tinkamas patalpas, rekomenduotume kuo skubiau papildyti fondus specializuotais žodynais, enciklopedijomis, žinynais ir periodiniais leidiniais, būtiniais Verslo anglų kalbos studijų programai (tuo labiau, kad jų įsigijimui skiriama pakankamai lėšų).

3. Šiuo metu Kolegijos studentai susipažįsta su programine vertimo įranga praktikų vietose. Jei Kolegijos lėšos leistų, rekomenduotume įsigyti tokią įrangą ir suteikti studentams pirminius darbo su ja įgūdžius studijų metu.

4. Puiku, kad Kolegijos ir Verslo anglų kalbos studijų programos pedagogai ir studentai skatinami aktyviai dalyvauti nacionaliniuose ir tarptautiniuose seminaruose, konferencijose, projektuose, mainų programose ir pan. Tačiau Kalbų katedrai rekomenduotume artimiausiu metu galutinai suformuluoti vieningą aktualią mokslo ar taikomųjų tyrimų kryptį (susijusią su vertimo studijomis ar taikomąja lingvistika) bei orientuoti į šią kryptį ir studentų mokslo tiriamąją veiklą;

Manytume, kad šių rekomendacijų įgyvendinimas prisidėtų prie Verslo anglų kalbos studijų programos kokybės gerinimo.

8.2. Siūlymai dėl akreditacijos

Pripažindamos, kad

- po 2006 m. išorinio vertinimo pertvarkytos Kolpingo kolegijos Verslo anglų kalbos studijų programos tikslai aktualūs, pagrįsti ir sėkmingai įgyvendinami studijų procese, o programos turinys, sandara ir vykdymas iš esmės atitinka teisės aktų nustatytus reikalavimus;
- programos turinys dera su šiuolaikiniu verslo pasauliu, darbo rinka, mokslo ir technologijų pažanga;
- yra pakankamos intelektualinės ir materialinės sąlygos programos realizavimui ir reikiamo išsilavinimo užtikrinimui.

Siūlome Kolpingo kolegijos studijų programą *Anglų kalba* (valstybinis kodas – 65304H111) **akredituoti be sąlygų.**

Ekspertų grupės vadovė

prof. dr. Grasilda Blažienė

Narės:

prof. habil. dr. Dalija Tekorienė

doc. dr. Laimutė Servaitė

Vertinimo išvados pasirašytos

2008 04 10

(data)

Vilnius

(vieta)